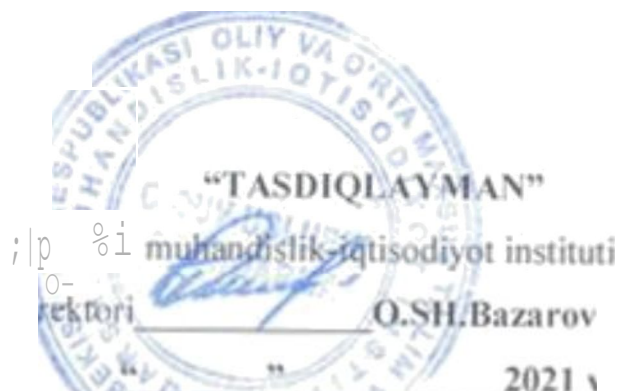


O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

Vatansizlik va qishloq xo'jaligi fanlarini o'qitish



Yer tuzish va yer kadastrini tashkil qilish
fanining

O'QUV DASTURI

Bilimsohasi.	400000 – Qishloq xo'jaligi
Ta'lim sohasi:	410000 — Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishi;	5410700 – Yer kadastrini va yerdan foydalanish

Qarshi – 2021

Fanning o‘quv dasturi Qarshi muhandislik iqtisodiyot institutida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar: **G‘.Aliqulov** – “Geodeziya, kadastr va yerdan foydalanish” kafedrası dotsenti.

M.Bozorov– “Geodeziya, kadastr va yerdan foydalanish” kafedrası dotsenti.

Taqrizchilar: **M.G‘ofirov** – QarMII “Geodeziya, kadastr va yerdan foydalanish” kafedrası katta o‘qituvchisi.

SH.Niyazov - “O‘zdaverloyiha” DILI
Qashvilerloyiha bo‘linmasi bosh muhandisi

Fanning o‘quv dasturi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti Kengashida ko‘rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2021 yil 30. 08 dagi «1» - sonli bayonnoma).

I. O‘quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy talimdagi o‘rni

Respublika xalq xo‘jaligi ayniqsa qishloq xo‘jaligi tarmoqlarining istiqboldagi rivojlanishi ko‘p jihatdan asosiy ishlab chiqarish vositasi bo‘lmish yer resurslaridan oqilona hamda samarali foydalanish va ularni muhofaza qilishga ko‘p jihatdan bog‘liq. Yer resurslaridan oqilona foydalanishda yer tuzish ishlarini tashkil qilish va rejalashtirish ishlarini olib borishda yer sohasi bo‘yicha davlat boshqaruv organi bo‘lgan O‘zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo‘mitasi huzuridagi Kadastr agentligi va uning tarkibiga kiruvchi tashkilot va korxonalarining o‘rni beqiyos.

Yer kadastr va yerdan foydalanish ta‘lim yo‘nalishidagi mutaxassislar yer tuzish va yer kadastr xizmati faoliyatini bilishi, yer tuzish bo‘yicha ilmiy-loyihalash institut va uning hududiy bo‘linmalar faoliyati, ularning bajaradigan ishlar tartibi, ishlab chiqarish jarayoni, ishlarni rejalashtirish, moliyalashtirish, ilmiy asoslangan meyorlardan foydalanish, mehnatni to‘g‘ri tashkil qilish asoslarini, yer tuzishda mehnatga haq to‘lash tizimini tadbiq qilish yo‘llarini bilish orqali kerakli nazariy va amaliy ko‘nikmalar hosil qilishdan iborat

II. O‘quv fanining maqsadi va vazifasi

Fanni o‘qitishdan maqsad - yer tuzish va yer kadastr xizmati va uning hududiy bo‘linmalari. ilmiy loyihalash tashkilotlarida mehnatni to‘g‘ri tashkil qilish asoslari, boshqaruv usullari, rejalashtirish yo‘llari, mehnatga haq to‘lash tizimi va ishlab chiqarish jarayonlarini takomillashtirish va ishlab chiqarish asoslari bo‘yicha yo‘nalish profiliga mos bilim, ko‘nikmalarni hosil qilishdan iborat.

Fanning vazifasi - yer tuzish va yer kadastr ishlarini tashkil qilish va rejalashtirish asoslarini bilishi qo‘llanish sohalarini bilishi, rejalarni ishlab chiqish asoslari, yer tuzish ishlarini bajarishida mehnatni meyorlash yo‘llari va yer tuzish bo‘yicha loyiha tashkilotlarida mehnatga haq to‘lashni tashkil qilish uslubiyatlarini bilish hamda ular to‘g‘risida yetarli bilim va malakaga ega insonni tarbiyalashga qaratilgan.

“Yer tuzish va yer kadastr ishlarini tashkil qilish” fanin o‘zlashtirish jarayonida

Bakalavr:

-yer tuzish va yer kadastrı ishlari bo'yicha ishlab chiqarishni tashkil qilish va rejalashtirish asoslarini, yer tuzish bo'yicha ilmiy-loyihlash tashkilotlarida hisob va hisobot, moliyalashtirish, mehnatga haq to'lash, yer tuzish ishlarida mehnatni meyorlash usullarini, shu jumladan chet ellarda shu sohada olib borilayotgan ishlar haqida tasavurga ega bo'lishi:

-yer tuzish va yer kadastrı ishlarida loyiha-qidiruv ishlarini tashkil etishni, bajarilgan loyiha-qidiruv ishlariga hisob va hisobotni tuzishni, mehnatni meyorlash materiallarini qo'llashni bilishi va ulardan foydalana olishi;

- yer tuzish va yer kadastrı ishlari bo'yicha ishlab chiqarishda rejalashtirish yo'llarini, mehnatni meyorlash usullarini, mehnatga haq to'lashni tashkil qilish va bajarilgan yer tuzish ishlariga hisob va hisobotni tuzish ko'nikmalariga ega bo'lish kerak.

III. Acocuy nazariy qism (ma'ruzv mashg'ulotlari)

1- mavzu. Yer tuzish ishlarini tashkil qilish va rejalashtirish tushunchasi

Yer tuzish ishlarini tashkil qilish va rejalashtirish fanining predmeti. usullari va tamoyillari. Yer tuzish xizmati to'g'risida umumiy ma'lumotlar. Yer tuzish bo'yicha davlat tashkilotlari.

2-mavzu. O'zbekiston Respublikasi yer resurslari, geodeziya, kartografiya va davlat kadastrı Davlat qo'mitasining tarkibi va vazifalari

Qo'mitaning tarkibi, vazifalari va faoliyati, Yer tuzish xizmatida mehnatni tashkil qilish shakllari va uslublari.

3-mavzu. Viloyat, shahar va tuman yer tuzish xizmatlari

Viloyat va Toshkent shahar yer resurslari va davlat kadastrı boshqarmasi tarkibi va vazifalari. Boshqarmada mehnatni tashkil qilish ishlari va uslublari. Tuman (shahar) yer resurslari va davlat kadastrı bo'limlarining tarkibi va vazifalari. Tuman (shahar) yer resurslari va davlat kadastrı bo'lim boshlig'ining ishini rejalashtirish va tashkil etish.

4-mavzu. Yer tuzish bo'yicha loyiha tashkilotlarining tarkibi va vazifalari

Yer tuzish bo'yicha loyiha tashkilotining tarkibi. Loyiha tashkilotining viloyat bo'linmalari tarkibi. Loyiha tashkilotining vazifalari.

5-mavzu. Yer tuzish harakatlari, ishlab chiqarish jarayoni va yer tuzish bo'yicha loyiha tashkilotlari bajaradigan ishlar tarkibi

Yer tuzish harakatlari va ishlar tarkibi. Ishlab chiqarish jarayoni. Ishlab chiqarishni tarkibiy qismlarga bo'linishining asosiy xususiyatlari. Yer tuzish

bo'yicha loyiha - qidiruv ishlari bosqichlari. Yer tuzish bo'yicha loyiha tashkilotlari bajaradigan ishlar tarkibi.

6-mavzu. Yer tuzishda rejalashgirish asoslari va rejalar tizimi

Rejalarni tuzish uslublari, tamoyillari va mohiyati. Rejalashtirishning vazifalari va rejalash ishlarini ish rejalar tizimi. Loyiha tashkilotlarida rejalashtirish va iqtisodiy rag'batlantirishning yangi tizimi.

7-mavzu. Yer tuzishda mehnatni meyorlash

Mehnatni meyorlashning mazmuni va mohiyati. Yer tuzishda mehnatni meyorlashning rivojlanishi va takomillashishi. Yer tuzish ishlarida mehnat meyorlarining xususiyatlari. Ish vaqti, sarfi, klassifikatsiyasi va uni o'rganish usullari. Ish meyorlarini belgilash usullari. Mehnat va vaqt buyicha meyorlarni ishlab chiqishning mazmuni va tartibi.

8-mavzu. Yer tuzishda mehnatga haq to'lash

Mehnatga haq to'lashni tashkil qilishning asosiy tamoyillari. Mehnatga haq to'lash tizimi va shakllari. Yer tuzish bo'yicha loyiha tashkilotlarida mehnatga haq to'lashni tashkil qilish. Xizmat safariga haq to'lash. Viloyat va tuman yer tuzish xizmati xodimlari mehnatiga haq to'lash. Mehnatga xak tulash va rag'batlantirishni takomillashtirish.

9-mavzu. Yer tuzish bo'yicha ishlab chiqarishda ishlarni boshqarish tashkil qilish

Ishlab chiqarishda boshqarishni tashkil etish. Ishlab chiqarish bo'limlarini shakllantirish. Ishlab chiqarish bo'linmalarining vazifalari, bo'linma rahbarlarining xuquqlari va majburiyatlari. Yer tuzish bo'yicha loyiha tashkilotlarida mehnatni ilmiy tashkil etish. Loyiha-qidiruv ishlari sifatini boshqarish.

IV. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Амалий машғулотлар учун куйидаги мавзулар тавсия этилади:

1. O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi huzuridagi Kadastr agentligining vazifalari va faoliyatini yrganiш;
2. "O'zdaverloyiha" institutining vazifalari va faoliyatini o'rganish;
3. Yer tuzishda ishlab chiqarish jarayoni va undagi asosiy xususiyatlarni o'rganish;
4. Yer tuzish ishlarini bajarishga reja tuzish va smetasini ishlab chiqish;
5. Bajarilgan va qabul qilingan ishlar bo'yicha yer tuzish guruhi rahbarini oylik hisobotini rasmiylashtirish;
6. Tuman yer resurslari va davlat kadastri bo'liminish vazifalari va

bajaradigan ishlarni rejalashtirish.

Amaliy mashg'ulotlarini tashkil etish yuzasidan kafedra tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar, keyslar orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarkatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, masalalar yechish, mavzular bo'yicha taqdimotlar va ko'rgazmali qurollar tayyorlash, normativ-xuquqiy hujjatlardan foydalanish va boshqalar tavsiya etiladi.

V. Mustaqil talim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. O'zbekiston Respublikasining «Yer kodeksi»ning mazmuni va mohiyati;
2. O'zbekiston Respublikasining «Yer tuzishni asosiy Nizomi»ning mazmun va mohiyati ;
3. O'zbekiston Respublikasining «Mehnat kodeksi»ning mazmuni va mohiyati;
4. Yer tuzish bo'yicha loyiha tashkilotlarida ishlarni boshqarish va mehnatni ilmiy tashkil qilish:
5. Mehnatga haq to'lash va ragbatlantirishni takomillashtirish tizimi;
6. Ish vaqti sarfi klassifikatsiyasi va uni o'rganish usullari.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni takdimot qilish tavsiya etiladi.

VI. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari **Asosiy adabiyotlar**

1. Selim Kapor. Hari Eswaran. Winfriend Blum, Sustainable Land Management. Springer-Verlag Berlin and Heidelberg. Germany. 2016
2. M.Sulaymonova. Yer tuzish ishlarini tashkil qilish va rejalashtirish. Uquv qo'llanma. -T.: TIMI bosmaxonasi, 2013.-111 b.
3. Sulaymonova M., «Yer tuzish ishlarini tashkil qilish va rejalashtirish». O'quv qo'llanma. -T.:TIM1 bosmaxonasi, 2013-96 b.
4. S.Avezbayev, Volkov C.H. Darslik. Yer tuzishni loyihalash. - T.: Yangi asr avlodi, 2004. — 786 b.
5. Organizatsiya i planirovaniye rabot po zemleustroystvu. Uchebnoye posobiye. Pod red. K.L.Oleneva. - MdAgropromizdat, 1995.

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent. O‘zbekiston. 2016.-56 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy taxliliy. katiy tartib- intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. Toshkent. O‘zbekiston, 2017. -104 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustivorligi va inson manfaatlarini ta’minlash yurt taraqqiyoti va xalq farpovondigini garovi. Toshkent, O‘zbekiston. 2017. -486.
4. Mirziyoyev Sh.M. O‘zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Xarakatlar strategiyasi. T.. O‘zbekiston. 2017. «Gazeta, uz».
5. Zemleustroitelnoye proyektirovaniye. Uchebnik. Pod. red. prof. S.N.Volkova. - MdKolos, 1997. -608 str.
6. M.Sulaymonova “Yer tuzish ishlarini tashkil qilish va rejalashtirish”: fanidan amaliy mashg‘ulotlarni bajarish uchun metodik ko‘rsatma. - T.:TIMI, 2013-50 b.
7. M.Sulaymonova “Yer tuzish ishlarini tashkil qilish va rejalashtirish” fanidan amaliy mashg‘ulotlarni bajarish uchun metodik ko‘rsatma. - TdTIMI, 2013-54 b.
8. Yer tuzishning asosiy Nizomi. 12: “Yergeodezkadastr” Davlat qo‘mitasi. 2005.
9. Osnovniye polojeniya zemleustroystva. - T: Goskomzemgeodezkadastr, 2005.
10. Sbornik tipovix norm vremeni na proyektno-iziskatelskiye raboti po zemleustroystvu, gosudarstvennomu zemelnomu kadastru i monitoringu zemel,- T.: “Goskomzemgeodezkadastr”, 2005-165 b.

Internet saytlari

11. www.gov.uz-O‘zbekiston Respublikasi hukumat portali
12. www.lex.uz - O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi
13. www.miigaik.ru
14. www.map.ru
15. www.gis.com

